

ПРЕСКЛИПИНГ

6 юли 2021 г., вторник

www.btv.bg, 05.07.2021 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/obrat-po-deloto-sresh-tu-asena-serbezova-prokuraturata-se-otkaza-ot-obvinenijata-si.html>

Прокуратурата се отказа от делото срещу председателя на фармацевтичния съюз

Държавното обвинение твърдеше, че тя е всявала тревожност по време на пандемията

Прокуратурата се отказа от делото срещу председателката на Българския фармацевтичен съюз Асена Сербезова и се съгласи със съда, че в интервюта си пред медиите тя е изразила мнение, а не е всявала паника, каквото беше обвинението срещу нея.

Държавното обвинение беше категорично, че Сербезова всявала тревожност с твърдението си по време на пандемията, че можело да се стигне до недостиг на лекарства. Съдът не се съгласи и я оправда. Районната прокуратурата обаче протестира и делото стигна до градския съд.

Днес в съдебната зала от градската прокуратура заявиха, че не поддържат протеста, с мотив, че не е осъществен състав на престъплението, предаде БТА.

В случая става въпрос за отстояване на мнение, изразено пред БНТ и БНР, което не е от характер на целенасочени неверни заблуждаващи съобщения за тревога.

Подсъдимата правилно е оправдана, заяви прокурорът по делото и поиска от съда да бъде потвърдена изцяло оправдателната присъда.

www.dnevnik.bg, 05.07.2021 г.

https://www.dnevnik.bg/bulgaria/2021/07/05/4228925_prokuraturata_se_otkaza_ot_obviniето_sresh-tu_prof/

Прокуратурата се отказа от обвинението срещу проф. Асена Сербезова

Прокуратурата се отказа от обвинението срещу председателя на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова и вече смята, че тя не е извършила престъпление. Сербезова бе обвинена за всяване на паника сред населението след две нейни интервюта през 2020 г. в началото на пандемията с коронавируса, в които предупреждаваше за недостиг на лекарства.

Днес пред Софийския градски съд прокуратурата е заявила, че не е осъществено престъпление, съобщиха от съда. За същото пледира и самата Сербезова и защитата й повече от година.

По разпореждане на съда бе поискана справка от Националната здравноосигурителна каса, която е изпратила информация за сигнали от търговци, доставчици и пациенти за липса на лекарства.

"В случая става въпрос за отстояване на мнение, изразено пред БНТ и БНР, което не е от характер на целенасочени неверни заблуждаващи съобщения за тревога. Подсъдимата правилно е оправдана, да се потвърди изцяло оправдателната присъда", заяви пред съда прокурорът по делото Дочо Дочев.

Очаква се съдебният състав да произнесе присъдата в срок от 1 месец, съобщиха от СГС.

На 22 март състав на Софийския районен съд оправда на първа инстанция председателя на Българския фармацевтичен съюз (БФС) проф. Асена Сербезова по обвинението, че в две интервюта през април 2020 г., в които предупреждава за недостиг на лекарства, е всявала неоснователно паника и тревога в обществото.

През април миналата година няколко часа след нейни две интервюта, в които тя говори за възможна липса на лекарства, Сербезова получава обаждане, че ще ѝ бъде повдигнато обвинение. Прокуратурата я обвинява във всяване на паника по алинея първа от чл. 326 на Наказателния кодекс, която гласи: "Който предава по радио, телефон или по друг начин неверни повиквания или заблуждаващи знаци за помощ, злополука или тревога, се наказва с лишаване от свобода до две години."

Месеци по-късно, на 14 септември, Софийският районен съд прекрати делото срещу нея и го върна на прокуратурата за "ремонт" заради допуснати сериозни процесуални нарушения и заради неясно обвинение.

На 27 октомври м.г. прокуратурата ѝ предяви ново обвинение, като разликата с първото е единствено в прецизиране на часовия период на интервютата пред БНТ и БНР на 7 април и уточнението кои думи в кое интервю на прокуратурата са се сторили притеснителни и всяващи паника и тревога.

Двете интервюта пред национални медии станаха повод за остра реакция в защита на Сербезова от професионалната общност.

www.capital.bg, 05.07.2021 г.

https://www.capital.bg/politika_i_ikonomika/zdraveopazvane/2021/07/05/4228902_sblusukut_mejdu_ivan_geshev_i_prof_asena_serbezova/

Сблъсъкът между Иван Гешев и проф. Асена Сербезова приключва в нейна полза

След повече от година и три месеца прокуратурата се отказа да поддържа обвинението, че с интервютата си тя е създавала ковид-паника

Десислава Николова

Пореден случай на целенасочен прокурорски тормоз е на път да приключи безславно в съда, при това - след признанието на прокуратурата, че е било повдигнато обвинение за нещо, което не е престъпление. Става дума за делото, което прокуратурата заведе през април м.г. срещу председателката на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова, с обвинение, че е създавала паника с две интервюта по БНР и БНТ, на които съобщила, че около пандемията от ковид се очаква недостиг на лекарства.

Малко преди това обаче проф. Сербезова си спечели вниманието на обвинението и лично на главния прокурор Иван Гешев, след като публично обяви, че назначените от прокуратурата масови проверки по аптеките за спекула с лекарства не само няма да намерят нищо, но и сериозно пречат на работата на колегите ѝ и на пациентите, при това по време на пандемията.

Това до голяма степен обяснява защо от всички стряскащи обществото изявления на здравните власти в началото на ковид кризата през миналата година, включително зловещи прогнози за очакван масов мор, главният прокурор Иван Гешев избра да обвини само един човек, и то за твърдение за недостиг на лекарства, което е хроничен проблем, а в условията на ковид кризата беше констатиран както от български, така и от много международни здравни институции. Това беше именно проф. Асена Сербезова (тогава известна като Стоименова, тъй като междувременно сключи граждански брак). За какво беше обвинението

През април м.г. прокуратурата обвини Сербезова, че е предизвикала паника в обществото, като в интервюта по БНР и БНТ по случай Деня на здравния работник е съобщила, че се очаква недостиг на определени лекарства заради корона кризата и властите трябва да предприемат мерки. В същото време Световната здравна организация (СЗО) вече беше съставила такива списъци на липсващи лекарства, същото направи и българското здравно министерство, а в края на април м.г. МЗ даже издаде и забранителен списък за износ на определени медикаменти, по-късно - и на кислород. По принцип недостигът на лекарства е нормално състояние във фармацевтичната практика и през първите два месеца от ковид кризата се оказа, че са липсвали около 150 вида лекарства по различни причини - маркетингови, логистични, заради липса на субстанции за производство или пък заради производствени проблеми.

Обвинение без престъпление

Година и три месеца след повдигане на обвинението Сербезова е на път да бъде оправдана на втора инстанция, след като днес в съдебна зала прокуратурата, в лицето на прокурор Дочо Дочев от Софийската градска прокуратура, обяви, че не поддържа обвинението, защото не е осъществен състав на престъпление, но без да оттегли протеста. Прокурор Дочев заяви, че в случая става въпрос за изразяване на мнение, изразено пред БНТ и БНР, което няма характера на целенасочено невярно заблуждаващо съобщение за тревога и Сербезова правилно е била оправдана от първата инстанция. (През март т.г. Софийският районен съд оправда Сербезова само след едно заседание по делото.)

"На предното заседание прокурорът каза, че поддържа обвинението, днес вероятно влезе по-разумен представител на това съсловие. Съдът обаче не е обвързан със становището на прокуратурата и това, че прокуратурата не поддържа обвинението, но не го оттегля, задължава съда отново да прегледа доказателствата, да напише решение и да се произнесе в едномесечен срок", коментира адвокат Христо Ботев, който защитава Сербезова. По думите му обаче след днешното заседание той и Сербезова очакват съдът да потвърди оправдателната присъда на първа инстанция.

До стената

След като проф. Сербезова бе обвинена през април м.г. фармацевтите в цяла България месеци наред протестираха с плакати: "Аз съм Асена! Аз съм фармацевт и не се страхувам."

„Във времето, когато цялото общество се бореше срещу ковид, вълнуваше се от възможностите да избегне заразата и да лекува болелите по възможно най-добрия начин, част от което усилие са и магистър-фармацевтите в България, които представлявам, аз получих обвинение, приравнено на телефонен тероризъм за отговор на въпроси, които по това време се обсъждаха съвсем свободно в Европейския парламент, Европейската комисия, Европейската лекарствена агенция и Световната здравна организация. Става въпрос за един проблем, който не е напълно разрешен и до днес около ковид кризата и това са периодичните дефицити на субстанции и готови лекарствени форми, предназначени за лечение на различни заболявания", припомня проф. Сербезова пред "Капитал".

Тя допълва, че не само е получила обвинение, че с тези интервюта е създавала неоснователна тревога у гражданите, но срещу нея е била задвижена цялата държавната машина.

"Бях принудена да дам пръстови отпечатащи като закоравял престъпник, беше ми поискана непосилна за моите възможности гаранция от 20 хил. лв., за да не бъда арестувана, бях подложена на пълна данъчна проверка и като физическо лице, и като председател на фармацевтичния съюз, а АДФИ беше изпратена да провери работата ми като изпълнителен директор на Изпълнителната агенция по лекарствата, какъвто не съм

от близо три години. Дори не искам да коментирам стреса, на който бяхме подложени моето семейство и аз от всичко това. Искам да благодаря на всички колеги и граждани, които ме подкрепиха в борбата за правото на професионално мнение и правото на нормалност и свободно слово", коментира проф. Сербезова.

Жалба и до Страсбург

Междувременно адвокатите на проф. Сербезова подадоха жалба по казуса ѝ пред Съда по правата на човека в Страсбург, която е регистрирана още юли м.г., а според адвокат Михаил Екимджиев (защитник по това дело в Страсбург) регистрацията сама по себе си дава реалистични шансове за краен успех. Процесуална специфика на тази жалба е, че тя не е подадена, както това обикновено се прави, след приключване на наказателното дело, а веднага след повдигането на абсурдното обвинение срещу Сербезова, коментира адв. Екимджиев пред "Капитал". Обвинителната теза на прокуратурата, че тя е разгласила заблуждаваща информация, още на този етап категорично може да бъде опровергана от редица доклади на СЗО, ЕМА и др., допълва той.

Вероятно след окончателното произнасяне на българския съд Сербезова ще продължи да търси правата си не само в Страсбург, но и по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди. Отделно от това, на 13 октомври 2020 г. тя заведе и дело срещу прокуратурата за дискриминация и тормоз, но по него все още няма назначено заседание.

www.paragraph22.bg, 05.07.2021 г.

<https://www.paragraph22.bg/22-novini/read/v-zala-sgp-se-otkaza-ot-deloto-sreshtu-prof-asena-serbezova>

В зала СГП се отказа от делото срещу проф. Асена Сербезова

Хубен Ненчев

Държавното обвинение се отказа от делото срещу председателката на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова и се съгласи със съда, че в интервютата си пред медиите тя е изразила мнение, а не е всявала паника, каквото беше обвинението срещу нея.

На първа инстанция делото започна в Районния съд. Държавното обвинение беше категорично, че Сербезова всявала тревожност с твърдението си по време на пандемията, че можело да се стигне до недостиг на лекарства. Съдът не се съгласи и я оправда. Районната прокуратура обаче протестира и делото стигна до Градския съд.

Днес в съдебната зала от Градската прокуратура заявиха, че не поддържат протеста, с мотив, че не е осъществен състав на престъплението. В случая става въпрос за отстояване на мнение, изразено пред БНТ и БНР, което не е от характер на целенасочени неверни заблуждаващи съобщения за тревога.

Подсъдимата правилно е оправдана, заяви прокурорът по делото и поиска от съда да бъде потвърдена изцяло оправдателната присъда.

труд

06.07.2021 г., с. 7

До месец излиза решение на Софийския градски съд

Падат обвиненията срещу Асена Сербезова

Шефката на фармацевтите не е създавала паника на пазара за лекарства

Оправдана е на първа инстанция

Прокуратурата отказа да поддържа обвинението срещу шефката на Българския фармацевтичен съюз проф. Асена Сербезова за всяване на паника по време на пандемията от COVID-19.

Това стана ясно вчера на заседание на втората инстанция -Софийския градски съд (СГС).

Проф. Сербезова бе подведена под наказателна отговорност за две свои интервюта по БНТ и БНР на 7 април 2020 г., в които коментира затрудненията при снабдяването с лекарства и масовото презапаяване, започнали в първите седмици след обявяване на извънредното положение у нас. Пред Софийския районен съд защитата ѝ доказа, че тя е споделила своето мнение като специалист и на базата на разпространена тогава публична информация от Европейската агенция по лекарствата.

Само след едно заседание проф. Сербезова бе напълно оправдана. Представителят на Софийска градска прокуратура заяви вчера пред съда, че в случая не е осъществен състава на престъпление по Наказателния кодекс, тъй като казаното в двете интервюта от шефката на фармацевтите не е било целенасочено, невярно и заблуждаващо съобщение.

До месец съставът на Софийския градски съд ще се произнесе дали остава в сила оправдателната присъда на проф. Сербезова.

www.btv.bg, 05.07.2021 г.

<https://btvnovinite.bg/bulgaria/mobilno-prilozhenie-shte-dava-informacija-na-pacientite-za-promeni-v-zdravnoto-im-dosie.html>

Мобилно приложение ще известява пациентите за промени в здравното им досие

Чрез приложението гражданите ще могат да дават обратна връзка към НЗОК дали дадена дейност е била извършена

Нова електронна услуга пуска Здравната каса. Пациентите вече ще могат да получават информация за промени в здравното си досие и през мобилното приложение на НЗОК.

За целта е нужна регистрация с една от трите опции:

Министърът на здравеопазването Стойчо Кацаров препоръча да се намери начин за по-лесен достъп до приложението.

"Моля ви се, намерете начин хората по-лесно да получават възможност да се регистрират в това приложение... Човек да може, както си стоиш вкъщи, с няколко операции, както можеш да регистрираш банкова карта, банкова сметка, да направиш транзакция от телефона си, да направим по този начин да става, а не да се вадят тези кодове", каза служебният здравен министър Стойчо Кацаров.

При мними хоспитализации и изследвания, за които НЗОК плаща, се губят милиони левове, допълни той. Неизвършените, но заплатени дейности са измама, каза още министър Кацаров. По думите му, НЗОК не може да се справи с този проблем, ако не получи помощ от потребителите.

Всеки, който разполага с приложението, ще получава съобщение, ако има извършена промяна в досието му, както и дали личният му лекар е с прекратен договор с НЗОК.

Ако е нанесена промяна в пациентското досие, тя може да се види на сайта на НЗОК, съобщи управителят на Касата проф. Петко Салчев.

По думите му целта на приложението е всеки да знае дали и кога е било извършено дадено изследване, получил ли е направление за определени дейности, хоспитализации, получена дентална помощ и др. По този начин ще се увеличи контролът, обясни той.

Предвижда се чрез приложението гражданите да имат възможност и да дават обратна връзка към НЗОК дали дадена дейност е била извършена.

Приложението е създадено от "Информационно обслужване", стойността му е 25 000 лв. и ще бъде активно от утре.

www.bgonair.bg, 05.07.2021 г.

<https://www.bgonair.bg/a/2-bulgaria/231937-kirilov-ial-vaksinite-sreshtu-kovid-19-ne-mogat-da-promenyat-choveshkata-dnk>

Кирилов, ИАЛ: Ваксините срещу Ковид-19 не могат да променят човешката ДНК

Принцип на ваксините е да подготвят организма за бъдеща среща с даден патоген, посочи той

Ваксините, които се използват срещу Ковид-19 не могат да достигнат и променят човешката ДНК. Това каза в интервю за Агенция "Фокус" изпълнителният директор на Изпълнителната агенция по лекарствата магистър-фармацевт Богдан Кирилов за притесненията на хората от ваксините срещу Ковид-19.

Той уточни, че човешката ДНК се намира в ядрото на клетката, където ваксините не могат да достигнат.

"Основен принцип на ваксините е да подготвят организма за бъдеща среща с даден патоген. Целта е той да има защита и така да се предотврати заболяване или тежко протичане. Към момента срещу Ковид-19 в ЕС има четири разрешени за употреба ваксини. Те са от две категории - информационна РНК и аденовирусни ваксини. Принципът, по който действат, е да доставят антиген в организма, който предизвиква реакция на имунната система. Тя съответно произвежда антитела и Т-клетки, които в бъдеще, когато организмът се срещне с причинителя на заболяването, ще могат да реагират, тъй като вече ще има изградена защита", обясни Богдан Кирилов.

www.bnr.bg, 05.07.2021 г.

<https://bnr.bg/vidin/post/101493535>

Акад. Богдан Петрунов: През есента ни очаква нова вълна на коронавируса

Автор: Стефка Павлова

Няма никакво съмнение, че през есента ни очаква нова вълна на коронавируса, тъй като индийският щам Делта вече се разпространява навсякъде в Европа. Това каза в предаването "Направление здраве" имунологът акад. Богдан Петрунов:

"Според мен ни заплашва такава вълна и ние подведени от това, че е топло, че идва лятото, идва почивката, почваме да се отнасяме с лекота и несериозно към предохранителните мерки, които трябва да се взимат. Това е носенето на маски на затворени места, това задължително трябва да става, избягване натрупването на много хора на едно и също място, тоест спазване на социалния контакт и най-важното - много активно продължаване на имунизацията, без да завършим една сериозна имунизационна програма, без да имаме достатъчно имунизационно покритие ние

наистина сме заплашени от една вълна, която няма никакво съмнение, че ще се появи. Този щам Делта, или индийският вариант, се разпространява навсякъде в Европа, в съседните страни го има, в Румъния го има, в Гърция го има, така че няма никакво съмнение, че ранна есен ще ни очаква нова вълна на заболяването."

Според имунолога има мерки, които могат да бъдат взети, за да се ограничи мащабът на новата вълна на коронавируса:

"Поне това, което можем да направим, е да се ограничат тези спортни събития, които се провеждат масово с много хора. Ето един пример с Европейското първенство по футбол, рязко се увеличиха случаите на заразените в Русия, в други европейски страни, където се провеждат състезанията. Няма никакво съмнение, че трябва да се вземат такъв тип мерки на базата на съзнанието на хората, че трябва сами да започнат да регулират начина си на живот. Много по-голямо внимание, пак повтаряме едно и също - носенето на маски на закрити места, избягване на струпването на едно място. Това са мерките за мен, други мерки ние не можем да вземем, както в някои други страни правят..."

www.bnr.bg, 05.07.2021 г.

<https://bnr.bg/horizont/post/101493571/ana-paula-zakariash-otricatelnata-naglasa-kam-vaksinirane-to-otlichava-bulgaria-ot-drugite-v-es>

Ана Паула Закариаш: Отрицателната нагласа към ваксинирането отличава България от другите в ЕС

Ангелина Пискова - кор.на БНР в Брюксел

Отрицателната нагласа към ваксинирането отличава България на фона на други европейски страни, заяви в интервю за БНР държавният секретар по европейските въпроси на Португалия Ана Паула Закариаш.

„И доколкото разбирам, в България хората не искат да се ваксинират, защото не вярват на ваксините или се боят от последствията или симптомите. Президентът на България каза преди няколко дни, че това е голям проблем за България. А имат ваксините. Защото явно ваксинирането не е част от културата там“, посочи Ана Паула Закариаш.

В Португалия, където ваксинирани са над 36 процента от населението, вечерен час от 11 вечерта до 5 сутринта ще бъде въведен от 9 юли в Лисабон, Порто и още 43 общини в страната. Вечерен час беше в сила в Португалия и през изминалия уикенд.

Целта е да се ограничи разпространението на Делта вариантът на вируса, след рязък скок в новите случаи през последните седмици.

www.dnes.bg, 05.07.2021 г.

<https://www.dnes.bg/koronavirus/2021/07/05/advokat-sharkova-moje-da-ima-stimuli-za-vaksinirane-u-nas.495936>

Адвокат Шаркова: Може да има стимули за ваксиниране у нас

Томболи, стипендии - тези неща действат стимулиращо

"Минахме изключително лесно и бързо през ГКПП "Илинден- Екзохи", показахме само ваксинационните си сертификати, ние пътуваме за Гърция, така че проблем няма", каза пред БНР адвокатът по медицинско право Мария Шаркова.

"В общественото здраве има няколко мерки за стимулиране на ваксинирането срещу COVID- 19 – това е чрез убеждението, образованието и информацията, в другия край са

принудата и задължителността. Това е в зависимост дали се заплашва общественото здраве.

За ваксините в някои държави има финансови стимули – като ваучери или дори в Щатите имаше томболи сред младежите за пълна стипендия за колеж, което действа много стимулиращо.

В други страни действа вече и задължителният характер на мярката за някои от професиите – най-мече в медицината.

В България може да се започне с някакви стимули, които биха имали ефект върху процента ваксинирани, така и върху икономиката. Това може да са ваучери или допълнителен платен годишен отпуск или други социални ползи - допълнително здравно застраховане. В един от курортите голям ефект е имало ваксинирането чрез финансови стимули", разясни адвокат Шаркова.

По думите на Шаркова заради задължителния характер на ваксинирането в САЩ сред медицинските лица вече има заведени и съдебни дела заради това. Защото такива служители, които не са ваксинирани, се уволняват вече. Но те не печелят делата, защото се взема като приоритет здравето на пациентите и тяхната безопасност", уточни Шаркова.

Тя даде за пример и това, че в Гърция вече има разделяне на ресторантите и заведенията - на такива за ваксинирани лица и за неваксинирани след 15 юли.

"Прекаленото и насилствено въвеждане на ваксините може да се окаже нож с две остриета - да се увеличи ваксинационният обхват, но и да се увеличи скептицизмът. Изисква се внимателно балансиране с мерките, стимулите или забраните в рамките на пандемията", посочи още Шаркова.

Според нея ще съществува още един проблем за хора от Трети страни, в които достъпът до одобрените за Европа ваксини е много ограничен.

"Така че, европейските сертификати, както носят много ползи, ще има и случаи на дискриминация за някои хора, а също и възможност за фалшификации на такива сертификати", поясни адвокат Шаркова.

Според нея не трябва да се тръгва с най-тежката мярка, като тази да се отказва лечение на болен при следваща вълна, ако той не се е ваксинирал.

"Всяка ограничителна мярка трябва да е пропорционална!", смята Шаркова.

По публикацията работи: [Петя Славова](#)

www.zdrave.net, 05.07.2021 г.

<https://www.zdrave.net/-/n18342>

Проф. Паскалев: Хората с диабет поне веднъж годишно да изследват креатинин и албумин

Хората с диабет са с повишен риск от развитие на хронично бъбречно заболяване (ХБЗ), като един от трима диабетици има такава. За това алармира проф. Емил Паскалев, председател на дружеството на нефролозите в България, по време на семинар - част от Академията за журналисти „Часът на диабета“, организирана от АстраЗенека България. Мотото на проявата бе „Съхрани бъбрека! Съхрани живота!“

Проф. Паскалев подчерта, че ХБЗ се характеризира с прогресивна загуба на бъбречна функция.

„Ако проблемът не се открие навреме, може да доведе до бъбречна недостатъчност, за която единствено решение е бъбречна трансплантация или хемодиализа. Важно е обаче да се знае, че хората с ХБЗ е шест пъти по-вероятно да загинат от сърдечносъдово заболяване, отколкото да развият бъбречна недостатъчност“, каза специалистът.

По думите му, тъй като пациентите с диабет са една от най-рисковите групи за ХБЗ, за тях е важно да проследяват бъбречната си функция поне 1 път в годината като изследват показателите креатинин и албумин. Още при първите данни за ранна бъбречна увреда те трябва да се консултират със своя ендокринолог, препоръча проф. Паскалев.

Той бе категоричен, че ранните етапи на ХБЗ могат да бъдат обратими и ако то бъде открито навреме, прогресията му може да бъде забавена.

Ендокринологът д-р Явор Асьов от УМБАЛ „Александровска“ спря вниманието си на балансираното хранене, което, наред с физическата активност и контрол на рисковите фактори (кръвна захар, артериално налягане и др.), има основна роля за превенцията на ХБЗ.

По думите на специалисти, пациентите с диабет и бъбречна увреда трябва да се придържат към балансирана диета, богата на зеленчуци, плодове, пълнозърнести храни, фибри, бобови храни, растителни протеини, ненаситени мазнини и ядки. За тях е важно и да намалят консумацията на преработени меса, рафинирани въглехидрати и подсладени напитки.

Беше представена и новата секция в сайта <https://диабет.бг/>, специално създадена, за да предоставя полезна информация на хората с диабет за това как да се грижат за бъбреците си.

www.zdrave.net, 05.07.2021 г.

<https://www.zdrave.net/-/n18344>

Ново финансиране и нов ред за трансплантациите у нас

Министерството на здравеопазването публикува проект на две наредби, свързани с процеса по извършването на трансплантации у нас.

Ресорното ведомство предлага промени в две насоки. Едната е свързана с условията и реда за включване в листата на чакащите за трансплантации, като се предлагат изменения във вече съществуващата наредба, а другата е свързана с изцяло нова наредба за възстановяване на разходите и средствата за труд за дейности по трансплантация, финансирани от Министерството на здравеопазването.

От МЗ **предлагат увеличаване на максималния размер** на разходите за някои органични трансплантации. Така например, за трансплантация на сърце предложението е разходите да бъдат променени от 60 000 лв. на 90 000 лв. Повишаването на средствата е наложително, тъй като процедурата е животоспасяваща. Използването на „изкуствено сърце“ е крайна терапевтична мярка, преди пациентът да бъде трансплантиран с донорско сърце. Цената, която Националната здравноосигурителна каса заплаща само за медицинското изделие, е 130 000 лв., посочват от МЗ.

Предвижда се и увеличаване на средствата за финансиране на дейностите по трансплантация на роговица с 20% до 1200 лв. Това увеличение е продиктувано от трайно установената тенденция разходите по експертиза, обработка, съхранение и транспорт на роговица да надвишават досегашния максимален лимит, посочват от МЗ. За предходната година средният размер на заявените разходи за възстановяване при трансплантация на роговица превишават средно с 36% пределните стойности, заложили в досега действащата Наредба. Предвижда се и да започне възстановяването и на разходите за трансплантиране на амниотична мембрана. До настоящия момент, тази дейност не се финансира със средства на бюджета на министерство на здравеопазването, но същевременно значително нараства броя на извършените

трансплантации, което налага осигуряването и на публичен ресурс за дейността, отбелязват от МЗ.

За алогенна трансплантация на стволови клетки се предлага нов размер на средствата за възстановяване на разходите, който да бъде 86 000 лв.

Възстановяемите разходи за имунологични изследвания за търсене и откриване на съвместим донор, включително изследвания на реципиента са променени от „до 17 000 лв.“ на „до 12 000 лв.“, тъй като отчетените разходи на лечебните заведения за тази дейност за 2020 г. не са достигали възможния максимален размер от 17 000 лв. В проекта на наредба, размера на допустимите за възстановяване разходи при алогенна трансплантация на стволови клетки за експертиза, обработка, съхранение и транспортиране на тъкани и клетки от чужбина са завишени от 30 000 лв. на 35 000 лв., тъй като финансово-отчетните документи показват системно недофинансиране на тази дейност, става още от ясно от проектонаредбата. Така, според МЗ, ще се позволи възстановяване на разходите на лечебните заведения за осигуряването на подходящ донорски материал от чуждестранни тъканни банки при необходимост от алогенна трансплантация. В проекта на наредбата е заложено заплащане за дейности по идентифициране на потенциални донори на по-широк кръг лечебни заведения, а не както до момента само на тези, имащи разрешение от МЗ за дейности по установяване на мозъчна смърт и вземане на органи с цел присаждане. Целта е ангажиране на повече болници в процедурата по откриване на потенциални донори с мозъчна смърт, за да се повиши като цяло ръста на донорството в страната.

От МЗ предлагат и промяна в начина на отчитане на дейностите по трансплантация, която е свързана с въвеждането на електронни отчети, както и въвеждането на ежемесечна отчетност. При досега действащата наредба за определени дейности е предвиден тримесечен период на отчитане, което затрудняваше както работата на съответното лечебно заведение, така и възможностите за планиране на разходите, поясняват от МЗ.

Що се касае до промените, **свързани с реда за включване на чакащите за трансплантация**, от МЗ посочват, че основната причина за изменение на Наредбата е „да се осигури спазването в достатъчна степен на принципа, че трансплантацията следва да се извършва при условия, гарантиращи равни права на нуждаещите се от трансплантация пациенти“, е записано в мотивите към предлаганите промени. От ведомството предлагат въвличането в процеса на взимането на решение за извършването на конкретна трансплантация на лекари-експерти от различни лечебни заведения при участие на представител на организация за защита на правата на пациентите. Работата на лекарите ще бъде организирана в експертни комисии по съответните органи.

Въвеждат се редица изисквания, на които потенциалният реципиент от чужда държава следва да отговаря. Сред тях са валидно информирано съгласие, осигурено предтрансплантационно наблюдение, покриване на разходите от осигурителен фонд или застраховател, гарантирано следтрансплантационно наблюдение и медицински грижи в страната по произход на реципиента и донора. Чуждите граждани ще трябва да представят, както и сега документи, удостоверяващи родствената връзка между донора и реципиента, издадени от компетентните държавни институции в държавите по произход на лицата. Промяната е обаче, че те нямат да бъдат включени в служебния регистър, докато Изпълнителна агенция „Медицински надзор“ не получи потвърждение от съответните компетентни институции за автентичността на документите.

Проектът предвижда и задължителна периодична актуализация на данните за здравословното състояние. Според данните на МЗ към момента едва само за 12 % от пациентите има актуализирана информация за тяхното здравословно състояние.